

КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»

СХВАЛЕНО

Протокол вченої ради КВНЗ
«Харківська академія неперервної
освіти»

27.12.2023 № 5

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

тематичного спецкурсу

*«Удосконалення навичок педагогів щодо володіння українською
мовою як засобом успішної комунікації»*

*«Improvement of Teachers' Skills in Mastering the Ukrainian Language as
a Tool of Successful Communication»*

(для вчителів-предметників)

Розроблено проектною групою (науково-педагогічні працівники КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти») у складі:

Дегтярьова Г.А., завідувач кафедри методики навчання мов і літератури, д. пед. наук, міжнародний сертифікований медіатренер, регіональний координатор із впровадження медіаосвіти в Україні, тренер НУШ

Лузан Л.О., доцент кафедри методики навчання мов і літератури, канд. пед. наук, член експертних комісії УЦОЯО, незалежний освітній експерт, тренер НУШ

Обговорено і затверджено
на засіданні кафедри методики
навчання мов і літератури
Протокол № 7 від «02» квітня 2022 р.

Зав. кафедри _____ Г. А. Дегтярьова

Харків 2022

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність освітньої програми тематичного спецкурсу для вчителів-предметників «Удосконалення навичок педагогів щодо володіння українською мовою як засобом успішної комунікації» обумовлена державною політикою у сфері освіти, зокрема вимогами п. 1 статті 7 «Мова освіти» Закону «Про освіту», де зазначено, що мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова; метою базової середньої освіти за новим Державним стандартом базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898), а саме: розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації; суттєвими змінами, що стосуються правил написання окремих слів чи можливості паралельного використання двох форм, відповідно до нової редакції «Українського правопису» (Постанова КМУ від 22 травня 2019 року); і тим, що з початком повномасштабної війни, яку розпочала росія проти України, у нашій державі гостро постало мовне питання, адже українська мова – не тільки ознака національної ідентичності, громадянської позиції та національної безпеки, а й інструмент боротьби з ворогом. Боронити свою країну від агресора можна не лише зброєю, а й словом. Не можна не помітити, як українські зірки, телеведучі та й не лише публічні люди, які до того говорили російською, почали активно спілкуватися українською, тому сьогодні важливо кожному прагнути вдосконалювати власний рівень володіння українською мовою, оскільки мова – це ще одна наша зброя проти рашистських загарбників. Крім того, як учитель, який досконало не володіє українською мовою, зможе формувати в учнів/учениць на своїх уроках одну з ключових компетентностей – *«вільне володіння державною мовою»*, що передбачає вміння здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови; здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі; відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих.

Таким чином, на розв'язання проблем, зазначених вище, спрямовано зміст запропонованого тематичного спецкурсу.

Нормативною базою визначення змісту освітньої програми є: Закон України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»

(2019), Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», Державний стандарт базової середньої освіти (поточна редакція від 30.09.2020 року), Український правопис (нова редакція: Постанова КМУ від 22.05.2019 року), наказ Міністерства освіти і науки України від 29 липня 2019 року № 1033 «Про впровадження нової редакції Українського правопису», Дорожня карта імплементації статті 7 закону України «Про освіту».

Цільова аудиторія тематичного спецкурсу: учителі-предметники закладів загальної середньої освіти.

Мета тематичного спецкурсу – удосконалити навички педагогів щодо володіння українською мовою як засобом успішної комунікації та інструментом боротьби з ворогом; практично зорієнтувати вчителів-предметників щодо спрямування освітнього процесу кожного предмету на розвиток компетентності «вільне володіння державною мовою»; ознайомити з методичними аспектами формування компетентності «вільне володіння державною мовою», опрацювати з учителями-предметниками основні зміни нового українського правопису.

Під час навчання педагога **вдосконалюватимуть такі навички:**

здатність до критичного мислення;

здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;

здатність до міжособистісної взаємодії;

здатність здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови.

Основні напрями підвищення кваліфікації учителів-предметників за освітньою програмою «Удосконалення навичок педагогів щодо володіння українською мовою як засобом успішної комунікації»:

удосконалення навичок педагогів щодо володіння українською мовою як засобом успішної комунікації та боротьби з ворогом;

задоволення потреб учителів-предметників в отриманні теоретичних знань та практичних умінь щодо методологічних і психолого-педагогічних основ формування компетентності «вільне володіння державною мовою» в учнів на уроках різних предметів;

підвищення рівня професійних умінь щодо здійснення самоаналізу самооцінки власного досвіду роботи з питань формування компетентності «вільне володіння державною мовою» в учнів на уроках різних предметів.

Очікувані освітні результати навчання педагогів за освітньою програмою: по завершенні навчання на тематичному спецкурсі вчителі-предметники ЗЗСО вдосконалять такі професійні компетентності:

A1 мовно-комунікативна (здатність забезпечувати здобуття учнями/ученицями освіти державною мовою, зокрема застосовувати методи та прийоми збагачення мовлення учнів для висловлення ними думок, почуттів і ставлень, сприяти мовній творчості учнів);

A2 предметно-методична (здатність формувати ціннісні ставлення в учнів/учениць до державної мови у процесі їхнього навчання, виховання і розвитку у процесі їхнього навчання, виховання і розвитку, спрямувавши освітній процес на розвиток компетентності «вільне володіння державною мовою»).

Освітня програма має 4 модулі:

Зміст *першого* – *організаційно-мотиваційного модуля* спрямований на ознайомлення слухачів з актуальністю, метою, змістом і напрямками навчання на спецкурсі.

У *другому модулі* «Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності» висвітлено особливості мовної політики у Законі України «Про освіту» та Державному стандарті базової середньої освіти, наголошено на важливості мовного питання в умовах воєнного стану, розглянуто ключову компетентність «вільне володіння державною мовою» як складову формування національної ідентичності.

Третій модуль «Сучасні підходи до організації освітнього процесу» дозволяє ознайомитися з основними змінами нової редакції українського правопису; отримати практичні поради, як розвинути у себе правописну компетентність; визначити шляхи формування ключової компетентності «вільне володіння державною мовою» під час вивчення шкільних предметів, а також розширити свій словниковий запас, що стосується загальної лексики для проведення уроків.

Четвертий модуль «Діагностичний» дозволить здобувачам освіти з'ясувати, чи досягли вони очікуваних освітніх результатів навчання за освітньою програмою.

Обсяг: 15 годин (0,5 кредиту ЄКТС).

Результати засвоєння освітньої програми спецкурсу визначаються підсумковим тестуванням слухачів.

За умови успішного виконання завдань «Підсумкового тестування» (не менше 51% правильних відповідей) слухачі тематичного спецкурсу отримують сертифікат (15 год / 0,5 кредиту).

КУРИКУЛУМ

за освітньою програмою за темою «Удосконалення навичок педагогів щодо володіння українською мовою як засобом успішної комунікації»

№ з/п	Зміст	Усього годин
1	МОДУЛЬ 1. Організаційно-мотиваційний	1
2	МОДУЛЬ 2. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	4
3	МОДУЛЬ 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу	8
4	МОДУЛЬ 4. Діагностичний	2
	Разом за модулями	15

Курикулум є основою для складання навчально-тематичного плану, робочої навчальної програми / РНТП / розкладу навчальних занять, що оприлюднюються на сайті КВНЗ «Харківської академії неперервної освіти».

Навчально-тематичний план

за освітньою програмою за темою «Удосконалення навичок педагогів
щодо володіння українською мовою як засобом успішної комунікації»
(дистанційне навчання – 15 годин / 0,5 кредиту)

№ з/п	Зміст	К-ть годин	Усього годин
		Дист.	
1	Модуль 1. Організаційно-мотиваційний		
1.1	Вступ до курсу «Удосконалення навичок педагогів щодо володіння українською мовою як засобом успішної комунікації»	1	1
	Усього	1	1
2	МОДУЛЬ 2. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності		
2.1	Особливості мовної політики у Законі України «Про освіту» та Державному стандарті базової середньої освіти	2	2
2.2	Ключова компетентність «вільне володіння державною мовою» як складова формування національної ідентичності	2	2
	Усього:	4	4
3	МОДУЛЬ 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу		
3.1	Основні зміни нової редакції українського правопису	2	2
3.2	Розвиток правописної компетентності вчителя-предметника	2	2
3.3	Формування ключової компетентності «вільне володіння державною мовою» під час вивчення шкільних предметів	2	2
3.4	Загальна лексика для проведення уроків	2	2
	Усього	8	8
4	Модуль 4. Діагностичний		
4.1	Підсумкове тестування	2	2
	Усього	2	2
	Разом за модулями	15	15

